

Digitales Brandenburg

hosted by **Universitätsbibliothek Potsdam**

Chrestomathia Targumica

Merx, Adalbert

Berlin, 1888

Genesis I-IV

urn:nbn:de:kobv:517-vlib-10295

אֶרֶץ וְעֵלְתָהּ
 שִׁיָּצִי עַד סִיָּפִי
 טוֹרֵא
 אֶסֶף עֲלֵיהוֹן בִּישָׁן
 מִכְתָּשָׁא אֲשִׁיצִי בְהוֹן
 נְפִיחִי כֶפֶן וְאֶכִּילִי עוֹם
 וּבְתִישִׁי רוֹחֵן בִּישָׁן
 וְשָׁן חֲתֵת בָּרָא אֶגְרִי בְהוֹן
 עִם חֲמַת חֲנִינִי דְזַחְלִין בְּעֶפְרָא
 מִבָּרָא תַחֲכַל חֲרָבָא
 וּמִתּוֹאֲנִיָּא חֲרֵגַת מוֹחָא
 אֶף עֲלִימִיהוֹן אֶף עֲלִימַתְהוֹן
 וְנִקְיִהוֹן עִם סְבִיהוֹן
 אֲמַרִית יִיחֹל הַגִּזִּי עֲלֵיהוֹן
 וְאֲשִׁיצִי אֶכְטִיל מִבְּנֵי אָנוּשָׁא דְכַרְנְהוֹן

Genesis I—IV

e codice Musei Britannici Or. 2228. Saec. XVII.

Accedit varia lectio editionis Ulyssiponensis 1491 = U et passim Sabionetensis = S. In ponendo Dages U similis est codici Reuchliniano. Cf. Habacuc III.

¹ I. בְּקִרְמִין בָּרָא י' יֵת שְׁמִיָּא וְיֵת אֶרֶץ אֵי וְאֶרֶץ
² הָיִת צְדִיָּא וְרוֹקְנִיָּא וְהַשִּׁיכָא עַל אֶפֶי תְּלוּמָא וְרוּחָא מִן

1 U ית semper.

2 U ית et וְרוֹקְנִיָּא.

3 קָדָם י' מִנְשָׁבָא עַל אֲפֵי מֵיא י' וְאָמַר י' יְהִי נְהוֹרָא וְהָיָה
 4 נְהוֹרָא י' וְהָיָה י' יֵת נְהוֹרָא אֲרֵי טַב וְאֲפֵרִישׁ י' בֵּין נְהוֹרָא
 5 וּבֵין הַשּׁוֹכָא י' וְקָרָא י' לְנְהוֹרָא יִמְמָא וְלַהַשּׁוֹכָא קָרָא
 6 ² לַיְלִיא וְהָיָה רִמְשׁ וְהָיָה עֶפֶר ³ יוֹם הָרִי וְאָמַר י' יְהִי
 7 רְקִיעָא בַּמַּצִּיעוֹת מֵיא וַיְהִי מִפְרִישׁ בֵּין מֵיא לְמֵיא י' וְעָבַד
 8 י' יֵת רְקִיעָא וְאֲפֵרִישׁ בֵּין מֵיא ⁴ דְּמִלְאֵע לְרְקִיעָא וּבֵין
 9 מֵיא ⁵ דְּמִיֵּעַל לְרְקִיעָא [א] וְהָיָה כִּין י' וְקָרָא י' לְרְקִיעָא
 10 שָׁמַיָא וְהָיָה רִמְשׁ וְהָיָה עֶפֶר יוֹם תְּנִיךְ י' וְאָמַר י' יִתְכַנְשׁוּן
 11 מֵיא מִתְחַתּוֹת שָׁמַיָא לְאֲתָרָא הָרָא וְתַתְּחוּי יִבְשָׁתָא וְהָיָה
 12 כִּין י' וְקָרָא י' לַיִבְשָׁתָא אֲרֵעָא וּלְבַיִת ⁶ כְּנִישָׁת מֵיא ⁷ קָרָא
 13 יִמְמֵי וְהָיָה י' אֲרֵי טַב י' וְאָמַר י' ⁸ תְּדַאִית אֲרֵעָא וְתַאָה
 14 ⁹ עֶסְבָּא דְּבַר זְרַעִיה מִזְרַע אֵילָן פְּרִיִן עֵבֶד פְּרִיִן ¹⁰ לְזַנְיָה
 15 דְּבַר זְרַעִיה בֵּיה עַל אֲרֵעָא וְהָיָה כִּין י' וְאֲפִיקַת אֲרֵעָא
 16 וְתַאָה עֶסְבָּא דְּבַר זְרַעִיה מִזְרַע לְזַנְוֵי וְאֵילָן ¹¹ עֵבֶד
 17 פְּרִיִן דְּבַר זְרַעִיה בֵּיה לְזַנְוֵי וְהָיָה י' אֲרֵי טַב י' וְהָיָה
 18 רִמְשׁ וְהָיָה עֶפֶר יוֹם ¹² תְּלִיִתִי וְאָמַר י' יִהְיוּ נְהוֹרִין
 19 בְּרְקִיעָא וְשָׁמַיָא לְאֲפֵרִישָׁא בֵּין יִמְמָא וּבֵין ¹³ לַיְלִיא וַיְהִי
 20 לְאֲתִין וּלְזַמְנִין וּלְזַמְנֵי בְּהוֹן יוֹמִין וּשְׁנִיִן וַיְהִי לְנְהוֹרִין
 21 בְּרְקִיעָא וְשָׁמַיָא לְאֲנְהָרָא עַל אֲרֵעָא וְהָיָה כִּין י' ¹⁴ וְעָבַד

1 U וְאָמַר semper. Deinde leg. רִי. 2 U לַיְלִיא cum Dag.

3 U יוֹמָא. 4 U דְּמִלְאֵע. 5 U דְּמִיֵּעַל. 6 U בְּנִישָׁת. 7 U קָרָא וְקָרָא.

8 U תְּדַאִי. 9 U עֶסְבָּא ut vs 12, et אֵילָן. 10 U לְזַנְוֵי. 11 U עֵבֶד.

12 U תְּלִיִתָא. 13 U לַיְלִיא iterum cum Dag. Cf. Reuchliniani

codicis usum. 14 U וְעָבַד. Sic et deinde.

י' ית תרין נהוריא רברביא ית נהורא רבא למשלא
 ביממא ד'ת נהורא דעורא למשלא¹ בליליא ד'ת לוכביא.
 17 ויהב יתהון ברקיעא דשמ'יא לאנהרא על ארעא. ולמשלא
 18 ביממא² וביליליא ולאפרשא בין נהורא ובין השולא
 19 דהוא י' ארי טבי. והוה רמש והוה³ צפר יום רביעי.
 20 ואמר י' ורהשון מ'יא רחיש נפשא הי'תא דעופא⁴ יפרח
 21 על ארעא על אפי⁵ דקיעא שמ'יא. וברא י' ית תניניא
 רברביא ד'ת כל נפשא הי'תא⁶ דהשא דארחישו מ'יא
 לזניהון ד'ת כל עופא דפרח לזניהו והוא י' ארי טבי.
 22 וברייך יתהון י' למימר פושו וסגו ומלו ית מ'יא ביממ'יא
 23 דעופא יסגו בארעא. והוה רמש והוה⁹ צפר יום חמישי.
 24 ואמר י' תפיק ארעא נפשא הי'תא¹⁰ לזנה בעיר ורחיש
 25 דה'ת ארעא לזנה והוה סין. דעבר י' ית ה'ת ארעא
 לזנה ד'ת בעורא לזנה ד'ת כל רחשא דארעא לזניהו
 26 דהוא י' ארי טבי. ואמר י' נעביד¹¹ אנטא בעלמנא
 כדמותנא דישלטון בנוני ימא ובעופא דשמ'יא ובבעורא
 27 ובכל ארעא ובכל רחשא דרחיש על ארעא. וברא י' ית
 אדם¹² בעלמיה בעלם אלוהים¹³ ברא יתיה דכר ונוקבא

1 U hic ליליא. Deinde ברקיעא. 2 U וביליליא cum Dag.
 3 U צפר et רביעי. 4 U ופרח. 5 U רק' השמי' at leg. cum Sab.
 רקיעא. 6 U דהחישא, S דהחישא דארחיש. 7 U וברייך. 8 Cod.
 דעופא. 9 U צפר et חמישי. 10 U לזנה ut semper. 11 U
 בעלמנא et אנטא, S בעלמנא. 12 U בעלמיה בעלם. 13 U דכר
 דה'ת deinde ברא.

28 בָּרָא יְתְהוּקִי. וּבְרִידֵךְ יִתְהוּקִי י' וְאָמַר לַיהוָה י' פִּשְׁוֹ 2² וּסְגוֹ
 וּמְלוֹ יִת אֲרֻעָא וְתַקּוּפּוֹ עֲלָהּ וּשְׁלוּטוֹ בְּנוּנֵי יָמָא וּבְעוּפָא
 29 דְּשַׁמַּיָא וּבְכֹל הַיִּתָּא 3 דְּרַחֲשָׁא עַל אֲרֻעָא. וְאָמַר י' הָא
 יִתְבִּית לְכֹון יִת כֹּל עֲסָבָא דְבַר זְרַעִיהּ מִזְדָּרַע דְּעַל אִפִּי כֹל
 אֲרֻעָא דִּיִּת כֹּל 4 אִילָן דְּבִיהּ פִּירֵי אִילָנָא דְבַר זְרַעִיהּ 5 מִזְדָּרַע
 30 לְכֹון יִהְיֵי לְמִיכָל. וְלֹכֹל הָיִת אֲרֻעָא וְלֹכֹל עוּפָא דְשַׁמַּיָא
 וְלֹכֹל דְּרַחֲשֵׁי עַל אֲרֻעָא דְּבִיהּ נְפִשָׁא הָיִתָּא יִת כֹּל יִזּוּק
 31 עֲסָבָא 7 לְמִיכָל וְהָוָה כִּיָּן. וְהָוָה י' יִת כֹּל 8 דְּעֵבֶד וְהָא
 תְּקִין לְחַדָּא וְהָוָה רַבִּישׁ וְהָוָה צִפֹּר יוֹם 9 שְׁחִיתֵי.

II. 10 וְאִשְׁתַּכְּלָלוּ שַׁמַּיָא דְּאֲרֻעָא וְכֹל הַיִּלְיִהוּקִי. וְשִׁיזִי 1
 2 י' בְּיוֹמָא 11 שְׁבִיעָאָה עֲבִידִתְהּ 12 דְּעֵבֶד וְנַח בְּיוֹמָא שְׁבִיעָאָה
 3 מְכַל עֲבִידִתְהּ דְּעֵבֶד. וּבְרִידֵךְ י' יִת יוֹמָא שְׁבִיעָאָה וְקָדִישׁ
 יִתִּיהּ אֲרֵי בִיהּ 13 נַח מְכַל עֲבִידִתְהּ וּבִרָא י' לְמַעְבְּדֵי.
 4 אִילָן 14 תּוֹלְדֵת שַׁמַּיָא דְּאֲרֻעָא כַּד אֲתַבְרִיאֵן בְּיוֹמָא דְּעֵבֶד י'
 5 אֱלֹהִים אֲרֻעָא וּשַׁמַּיָא. 15 וְכֹל אִילָנֵי הַקְּלָא עַד לֹא הָוּ
 בְּאֲרֻעָא 16 וְכֹל עֲסָבָא דְּהַקְּלָא עַד לֹא 17 צִמָּח אֲרֵי לֹא 18 אֲחִית

1 U יתהוון cum Dag. 2 U וסגו. 3 U דרחשא S דרחשא. 4 U
 למיכל S למיכל et אילנא male. 5 U S מזדרע in Pausa, sic et in fine למיכל.
 6 U הילכוון. 7 U S iterum למיכל in Pausa propter Ittnähtä.
 8 S cum U דעבד. 9 U שתיהא. 10 U S ושתקלו. 11 U
 שבועא cum Dag. in ע, deinde עבדיתה. Deinde שבועא. 12 U
 דעבד, S דעבד, at in fine versus uterque דעבד. Ad quem usum
 indigitasse sufficit. 13 U S נח, U למעבד, S למעבד. 14 U
 תולדה. 15 U S וכל NB! In textu hebraeo est וכל. Cf. pag. 1
 et 31. 16 U S וכל, hebraice est וכל. 17 U צמח, S צמח.
 18 אחית hebraizant.

'אֱלֹהִים מִטְרָא עַל אֲרֶעָא וְאָנֶשׁ לִיחַ לְמִפְלֵחַ יח אֲדַמְתָּא
 וְעִנְנָא הָיָה² סְלִיק עַל אֲרֶעָא וּמִשְׁקֵי יח כֹּל אֶפֶי אֲדַמְתָּא⁶
 וּבִרְא⁷ 'אֱלֹהִים יח אָדָם עֲפָרָא מִן אֲרֶעָא וּנְפֹחַ בְּאִפְוֵהי
 נִשְׁמָתָא דְחַיִּי וְהָיָה בְּאָדָם לְרוּחַ מַמְלַלָא³ וְנִצָּב⁸
 'אֱלֹהִים גִּנְתָּא⁴ בְּעֶדְן מִלְקַדְמִין דְאֲשֵׁרֵי תִמְן יח אָדָם⁵ דְּבִרְא
 וְאֶצְמַח⁹ 'אֱלֹהִים מִן אֲרֶעָא כֹּל⁶ אֵי־לֵךְ דְּמִרְגָּג לְמַחֲזֵי וְטָב
 לְמִיכַל דְּאֵי־לֵךְ הִיָּיא בְּמִצִּיעוֹת גִּנְתָּא דְאֵי־לֵךְ דְּאֶפְלֵי פִיחֻוּהי
 חֲכַמִּין בֵּין טָב לְכִישֵׁי וְנִהְיָא הָיָה נְפִיק מִעֶדְן לְאֲשִׁקָּא
 יח גִּנְתָּא וּמִתְמָן⁷ מִתְפָּרֵשׁ וְהָיָה לְאֲרַבְעָה רִישֵׁי נְהוּיִין
⁸שׁוּם הָד פִּישׁוֹן הוּא מְקוּם יח כֹּל אֲרֶעָא הוּיָלִיָה דְתִמְן
 דְּהַבָּא⁹ וְדִהָבָא דְאֲרֶעָא הָיָה טָב תִּמְן בְּלִחָא וְאֲבִי
 בְּרַלָא¹⁰ וְשׁוּם נִהְיָא¹¹ תְּנִינָא גִּיחֻן הוּא מְקוּם יח כֹּל
¹²אֲרֶעָא לֹוֶשֵׁי וְשׁוּם נִהְיָא תְּלִיתָאָה דְגִלַת הוּא מִהֲלִיךְ
¹³לְמִדְנֵהָא דְאֲחֹר וְנִהְיָא רַב־עָאָה הוּא פִּרְתֵי וְדָבַר¹⁴
 'אֱלֹהִים יח אָדָם וְאֲשֵׁרִיָּה בְּגִנְתָּא דְעֶדְן¹⁵ לְמִפְלַחָה וּלְמִשְׁרָיָה
¹⁶וְלִפְקִיד¹⁷ 'אֱלֹהִים עַל אָדָם לְמִימְרֵי¹⁸ מִכֹּל אֵי־לֵךְ גִּנְתָּא
 מִיכַל תִּיכּוּלֵי וּמֵאֵי־לֵךְ דְּאֶפְלֵי פִיחֻוּהי חֲכַמִּין בֵּין טָב
 לְכִישֵׁי לֹא¹⁹ תִּיכּוּל מִנִּיה אֲרֵי בְּיוֹמָא דְתִיכּוּל מִנִּיה מִמַּת

1 U S וְאִינֶשׁ, U לִיחַ cum Zaqef, S לִיחַ. U deinde אֲדַמְתָּא
 2 U מִן. 3 U וְנִצָּב, S וְנִצָּב. 4 U בְּעֶדְן Sic et deinde. 5 U S
 אֲדַמְתָּא cum Dag. 6 U אֵי־לֵךְ. 7 U מִתְפָּרֵשׁ וְהָיָה, S ut cod.
 8 U S שׁוּם semper. 9 U תְּנִינָא cum Dag. 10 U אֲרֶעָא ut
 vs 11 אֲרֶעָא. 11 U לְמִדְנֵהָא et דְּאֲחֹר S דְּאֲחֹר. 12 U לְמִפְלַחָה וּלְמִשְׁרָיָה,
 S ut cod., sed cum הָ —. 13 U וְלִפְקִיד. 14 U S מִכֹּל, hebr.
 מִכֹּל. 15 U תִּיכּוּל, ut vs 16 et alibi per u, S ut cod.

18 תַּמּוֹתַי וְאָמַר י' אֱלֹהִים לֹא תִקַּח דִּיהֵי אָדָם בְּלַחְחוּדָיו
 19 אֲעֵבִיד לַיהוָה יִסְמַךְ כְּקַבְלֵיהֵי וּבְרָא י' אֱלֹהִים מִן אֲרֶצָא
 לֵל הָיִת בְּרָא² דִּיהֵי לֵל עֹפֵא וּשְׂמִיָא דְאִיתֵי לַיהוָה אָדָם
 לְנִיחָיו³ בְּמֵי יִקְרֵי לַיהוָה⁴ וְכָל דְהָהוּ⁵ קָרִי לַיהוָה אָדָם נַפְשָא
 20 הָיִתָּה הוּא שְׂמִיָהּ וְקָרָא אָדָם שְׂמֵהּ לֵל בְּעִירָא וּלְעֹפֵא
 וּשְׂמִיָא⁶ וְלֵל הָיִת בְּרָא וּלְאָדָם לֹא⁷ אֲשַׁכַּח עִמָּךְ כְּקַבְלֵיָא
 21 וְרַמָּא י' אֱלֹהִים⁸ שְׁנֵתָא עַל אָדָם וְדַמּוּךְ וְנָסִיב⁹ הָוָא
 22 בְּעִלְעֹדָיו וּמְלֵי בְסָרָא¹⁰ תְּחֹתָא וּבְנָא י' אֱלֹהִים יִת
 23 עֲלֵעָא דְנָסִיב מִן אָדָם לְאִתְתָּא וְאִתְתָּא לַיהוָה אָדָם וְאָמַר
 אָדָם הָוָא זְמַנָּא גְרַמָּא מִגְרַמִּי וּבְסָרָא מִבְּסִי לֹדָא¹¹ יִתְקַרֵּי
 24 אִתְתָּא אֲדִי מִבְּעֵלָה¹² נָסִיבָא דָא עַל כֵּן יִשְׁבּוּק גְבַר
 בֵּית מִשְׁכְּבֵי אֲבוּדָיו¹³ וְאִמִּיהָ¹⁴ דִּי דַבּוּק בְּאִתְתָּיה וִיהוּן
 25 לְבְסָרָא הָדִי וְהָוּ תְרוּיָהוּן¹⁵ עֲרִטְלָאִין אָדָם וְאִתְתָּיה וְלֹא
 בַּחֲלָמִין

III. דְהוּיָא הָוָה¹⁶ הַכִּים¹⁷ מִלְל¹⁸ הָיִת בְּרָא דְעַבְד י'
 1 אֱלֹהִים וְאָמַר לְאִתְתָּא בְקוּשְׁטָא¹⁹ אָמַר י' לֹא תִכְלֹן

1 U S סָבָא sic et vs. 20. 2 U בְּרָא, alibi בְּרָא. 3 U
 מְהִדְקָא, S מְהִדְקָא. 4 U S et text. hebr. Holem. 5 U קָרִי.
 6 U S et text. hebr. Holem. 7 U אֲשַׁכַּח cum Dag. 8 U
 מְלֵי בְּשָׂרָא et הָדִי. 9 U מְלֵי בְּשָׂרָא cum Dag. S תְּחֹתָא
 תְּחֹתָא. 10 U תְּחֹתָא. 11 U תְּחֹתָא. 12 U אִתְתָּא. 13 U
 תְּחֹתָא. 14 U תְּחֹתָא. 15 U עֲרִטְלָאִין, S עֲרִטְלָאִין. Sic etiam 3, 7.
 16 U תְּרוּיָהוּן. 17 U S et text. hebr. Holem. 18 U תְּרוּיָהוּן.
 19 U דֵּינֵי דְאִתְתָּא cum Dag.

1 מכל אי־לך גנתא² ואמרת אתה³ להויא מפירי²
 אי־לך גנתא ניכול⁴ ומפירי אי־לנא דבמציעות גנתא³
 אמר י־לא תיכלִין מניה דלא תקרבון ביה ולמא תמותון
 ואמר הויא לאתה⁵ לא⁴ ממת תמותון אי־גלי ק י־
 אי־ ביומא דתיכלִין מניה דיתפתחן עיניכון ותהון כרבִּיבון⁵
 הכמין בין טב לבישי⁶ והזת אתה⁷ אי־ טב אי־לנא⁶
 המיכל ואי⁸ אלו הוא לעינין ומרגג אי־לנא⁹ לאסתכלא
 ביה ונסיבת מאבית¹⁰ ואכלת ויהבת אג¹¹ לבעלה עמה
 ואכל⁷ ואתתה⁷ עיני תרויהון וידעו אי־ ערסלאין
 און¹² דהטיטו להון טרפי תינין ועבדו להון¹³ דרוין
 ושבעו ית קל מימרא¹⁴ די מהליך בגנתא¹⁵ למנה יומא⁸
 ואסמר אדם ואתתיה מן קדם י־ אלהים בגו אי־לך גנתא
 וקרא י־ אלהים לאדם ואמר ליה¹⁶ אן אתי ואמר¹⁷ ית⁹
 קל מימרך שבעית בגנתא¹⁸ ודהילית אי־¹⁹ ערסלאי אלא
 ואסמרותי ואמר מן הוי לך אי־ ערסלאי את הנן¹¹
 אי־לנא דפקודתך בדיל דלא למיכל מניה²⁰ אכלתא

1 U S, text. hebr. Holem.   2 U S ואמרת.   3 U hic et
 semper קוויא cum Dag., deinde מפררי ארין.   4 U מפררי.   5 U S ממת.
 6 U S תכמין antea ותפתחון.   7 U S והזת.   8 U איסו.   9 U
 לאסתכלא.   10 U et ואכלת.   11 U לבעלה et ואכלת.   12 U
 חטוטו S, חטוטו U.   13 U ורוין S, ut cod.   14 U S די
 אלהים.   15 U S למנה et U ואסמר S ואתמרי Ithpaal hic et
 infra.   16 U אן.   17 U ית קל S ותקלתי.   18 U
 ודהילית.   19 U ערסלאי hic at vs. 11.   20 U אכלתא.

12 וְאָמַר אָדָם אֵתְהָא זִיְהֵבַת עִמִּי הִיא ¹ יִהְיֶבַת לִי מִן אֵילֵינָא
 13 ² וְאֶכְלִיתִי וְאָמַר י' אֱלֹהִים לֹאֲתָתָא מָא דָּא ³ עֲבַדְתָּא
 14 דְאִמְרַת אֵתְהָא הוּיָא אֲשַׁעֲרִנִי וְאֶכְלִיתִי וְאָמַר י' אֱלֹהִים
 לֹאֲהוּיָא אֲרִי עֲבַדְתָּ דָּא לִישׁ ⁴ אַתְּ מְכַל בְּעִירָא וּמְכַל ⁵ הִיֵּית
 15 בְּרָא עַל מַעַךְ תִּיזִיל דְעִפְרָא תִיכּוּל כֹּל יוּמֵי הַיִּידִי וְדַבְּבוּ
 16 ⁶ אֲשׁוּי בִינְךָ וּבִין אֵתְהָא וּבִין בְּנֵךְ וּבִין בְּנֵהָא הוּא יִהִי
 דְלִיר ⁷ זְמָא דְעֲבַדְתָּ לִיָּה מִלְקַדְמִין וְאַתְּ תִהִי ⁸ נְשֵׁל לִיָּה
 16 לִסְוֵפָא לֹאֲתָתָא אָמַר אֲסַגְלָאָה אֲסַגִּי ⁹ צַעֲרִנִי דַעֲדוּרִנִי
 10 בְצַעֲרִי תִלִּידִין בְּנִין וְלֹוֹת בְּעַלִּיךְ תִהִי ¹¹ תִיּוּבְתִיךְ הוּוּא
 17 ¹² יִשְׁלוּט בִיךָ וְלֹאֲדָם אָמַר אֲרִי קְבִילְתָּא לִמְיָמַר אֵתְהָךְ
 וְאֶכְלִתָּ מִן אֵילֵינָא דְפְקִידְתְּךָ לִמְיָמַר לֹא תִיכּוּל מִנֵּיהָ
 לִישׁא אֲרִישָׁא בְדִיִלְךָ בְּעַמְלָ תִיכְלֵנָה ¹³ כֹּל יוּמֵי הַיִּידִי
 18 ¹⁴ וְכֹוּבִין דְאֲשַׁטִּין ¹⁵ תִצְמַח לִךְ דְתִיכּוּל יֵת עֲסַבָּא דְהַקְלָא
 19 בְדִיעֵתָא דְאֲפֵךְ תִיכּוּל לֹאֲמָא עַד ¹⁶ דְתִיִתְחַב לֹאֲרִישָׁא דְנִינָה
 20 אֲתַבְרִיחָא אֲרִי עִפְרָא אַתְּ וְלַעֲפְרָא תְחֻוּבִי וְקִרָא אָדָם ¹⁷ שׁוּם
 21 אֲתַתִּיהָ ¹⁸ הָוּוּה אֲרִי הוּוּה אֲמָא דְכֹל בְּנֵי אַנְשָׁא וְעֲבַד

1 U יְהֵבַת S יְהֵבַת. 2 U וְאֶכְלִיתִי S וְאֶכְלִיתִי. 3 U עֲבַדְתָּא
 S עֲבַדְתָּא. Jam patet cur in S exhibeatur Qames. Sic statim U
 וְאֶכְלִיתִי S וְאֶכְלִיתִי. 4 Cod. אַתְּ. 5 Leg. הִיָּה, U וּמְכַל תִּינֵהָ cum
 Dag. 6 U אֲשׁוּי. 7 U מִהַדְעֲבַדְתָּ S מִהַדְעֲבַדְתָּ. 8 U נְשֵׁל S נְשֵׁל.
 9 U וְעִדְוִרִנִי, sic omissis Dag. et S. Leg. וְעִדְוִרִנִי. 10 US
 בְצַעֲרִי, U תִּלִּידִין at S ut cod. 11 U תִּיּוּבְתִיךְ, S תִּיּוּבְתִיךְ. 12 U
 דְשֵׁל בִיךָ, S דְשֵׁל בִיךָ. 13 U S Text, mas. Holem. U תִּיּוּבְתִיךְ.
 14 U אֲשַׁטִּין sic S sed וְכֹוּבִין וְאֲשַׁטִּין. 15 Cod. תִצְמַח. U ut solet
 דְתִיִתְחַב, at S ut Cod. hic et deinde. 16 U דְתִיִתְחַב S דְתִיִתְחַב.
 17 U S שׁוּם. 18 U S הָוּוּה Cod. הָוּוּה.

י' אֱלֹהִים לְאָדָם וּלְאֶתְחִיָּה לְבוֹשִׁין¹ דִּיקָר עַל מִשְׁךְ בְּסֶרְהוֹן
 וְאֶלְבִישֶׁנוֹן. וְאָמַר י' אֱלֹהִים הֲאֵ אָדָם הָיָה² יְהִיִּי²²
 בְּעֶלְמָא מְנִיָּה לְמִדַּע³ טַב וְבִישׁ לְכַעַן וּלְמָא יוֹשִׁט יְדֵיהּ
 דִּי־טַב אָתְּ מְאִילָךְ הָיִיא דִּי־יִכּוֹל דִּי־יְהִי לְעֵלָם. וְשִׁלְחִיהּ²³
 י' אֱלֹהִים מִגִּנְתָּא דְעֵדֶן לְמַפְלָח⁴ בְּאַרְעָא דְאַתְּבְּרֵי מִתְמִין.
 וְהִרְדִּיק יְתֵ אָדָם וְאַשְׁוֵי מִלְּקַדְמִין לְגִנְתָּא דְעֵדֶן יְתֵ²⁴
 כְּרוּבִיא דִּי־תֵ שָׁנָן⁶ חֲרָבָא דְמִתְהַפְכָּא לְמִטְרָא יְתֵ אֹרְחָא
 אִילָן הָיִיא.

IV. דְאָדָם יָדַע יְתֵ הָיָה אֶתְחִיָּה וְעֻיָּאת וִילִידָת יְתֵ¹
 קִין וְאָמַרְתָּ⁸ קְנִיתִי גְבִירָא מִן ק' י'. וְאוֹסִיפֶת לְמִילָד יְתֵ²
 אַחֻוּי יְתֵ הָבֵל וְהָיָה¹⁰ הָבֵל רְעִי¹¹ עֵנַת וְקִין הָיָה¹² גִּבְר
 פְּלִיחַ בְּאַרְעָא. וְהָיָה מִסּוֹף יוֹמִין וְאִיתִי קִין מְאִיבָא³
 דְאַרְעָא¹³ קְרִבְנָא קָדָם י'. וְהָבֵל אִיתִי אָתְּ הוּא מִבְּכִירֵי⁴
 עֵנִיָּה¹⁴ וּמִשְׁמִינִיָּהוֹן וְהָיָה רְעֻא מִן קָדָם י' בְּהָבֵל¹⁵ וּבְקִרְבְּנֵיהּ.
 וּבְקִין וּבְקִרְבְּנֵיהּ לֹא הָיָה רְעֻא וְתַקִּיָּה¹⁷ לְקִין לְחֻדָּא⁵
 וְאַתְּכַבִּישׁוּ אֶפְוֵהוּי. וְאָמַר י' לְקִין לְמָא¹⁸ תַּקִּיָּה לְךָ וּלְמָא⁶

1 U S בְּשִׁרְיָהוֹן, דִּיקָר U. 2 U יְהִיִּי. 3 U S טַב, U יוֹשִׁט.
 4 U יְתֵ אֹרְחָא et וְתַקִּיָּה U. 5 U יְתֵ אֶתְחִיָּה דְאַתְּנָסִיב מִת' U.
 6 U S מִן קָדָם et קְנִיתִי U. 7 U propter Zaqef uti etiam alibi. 8 U S
 הָבֵל U. 9 U אַח' U. 10 U S hic propter Ittnāhtā. 11 U S עֵנַת et U קִין.
 12 S om. U גִּבְר פְּלִיחַ. 13 U תַּקִּיָּהוּ. 14 S lectio dogmatica, quia ante legem קִרְבֵּן esse non potuit. S ut cod.
 15 U S bis pro קִרְבְּנֵיהּ U וּמִשְׁמִינִיָּהוֹן U. 16 U וְלִקְוֵי וְלִתְקֵ. 17 U רִיגְוֵא דְקִין U. 18 U S תַּקִּיָּה sed
 vs. 5 uterque תַּקִּיָּה!

7 אחכבישו אפך. הלא אם תוטיב עובדך ושתביק לך
 ואם לא תוטיב עובדך ליום דינא הטאך נטיר¹ עתיד
 לאתפאעא מנך אם לא תחוב ואם תחוב ושתביק לך.
 8 ואמר קין להבל אחוהי והוה במהויהוון בהקלא וקם קין
 9² בהבל אחוהי וקטליה. ואמר י' לקין אן הבל אחוך
 10 ואמר לא³ ידענא⁴ הנטר אחי אנא. ואמר מא⁵ עבדתא
 קל דם⁶ זרעין דעתידן למיפס מן אחוך קבלין קדמי מן
 11 ארעא. וכען ליט את מן ארעא ופתחת ית פומה
 12⁸ וקבילת ית דמיה דאחוך מן ירך. אמי תפלה⁹ בארעא
 לא תוטיב למיתן חילה לך מטלטל דגלי תהי בארעא.
 13 ואמר קין ק' י' סגי חובי מלמשבקי. הא¹⁰ תייכתא יתי
 14 זומא דין מעל אפי ארעא ומן קדמך לית אפשר¹¹ לאשמרא
 דאיהי¹² מטלטל דגלי בארעא ויהי כל¹³ דישכחני
 15 וקטלני. ואמר ליה י' לכן כל קטוליא קין¹⁵ לשבעה
 דוין יתפאע מניה ושוי י' לקין אתא בדיל דלא למקטל
 16 יתיה כל דישכחניה. ונפס קין מן קדם י' ויתיב¹⁶ בארע

1 U דעתיד. Ceterum U חטאך S חטאך non errore typographi
 pro חטאך, nam et Bombergiana editio anni 1547 habet חטאך.
 2 U על ה', S לחב'. 3 Leg. cum S ידענא, U יד'. 4 U הנטר.
 5 U עבדתא, U S קל. 6 U זרעין, S זרעין sic et Bomb. 1547.
 Deinde U דעתידן et קבלין, S דעתידן et קבלין. 7 U אדמקא.
 8 U חטאך pro וקב' et חטאך S חטאך. 9 U חטאך. 10 U
 חטאך. 11 U לאשמרא. 12 U S מטלטל ut vs 16; Vs 12, omnes
 מטל. 13 U חטאך S חטאך, uti etiam vs 15. 14 U S קין U
 חטאך. Leg. קטוליא, S קט'. 15 U S חטאך. 16 U S
 חטאך et U גלי.

גְּלִי וּמִסְלָסֵל אֲדֹהוֹת עֲבִידָא עֲלוֹהֵי מִלְקָרְמִין בַּגְּנָתָא
דְּעֻרִין. ² וַיֵּדַע קִין יֵת אֶתְחִיָּה ³ וַעֲזִיָּאת וַיִּלְיֵדֵת יֵת הַנּוֹךְ ¹⁷
וְהָיָה בְנֵי קָרְתָא וְקָרָא ⁴ שְׁמָה דְקָרְתָא כְּשׁוּם בְּרִיָּה הַנּוֹךְ.
וַאֲתִילִיד לְהַנּוֹךְ יֵת עִירָד וְעִירָד אֲוִלִיד יֵת ⁵ מַהוּרִיאֵל ¹⁸
וּמַהוּרִיאֵל אֲוִלִיד יֵת מַתוּשָׁאֵל וּמַתוּשָׁאֵל אֲוִלִיד יֵת לָמֶךְ.
וְנָסִיב לִיָּה לָמֶךְ תְּרֵתִין נְשִׁין שׁוּם הָדָא עִירָה וְשׁוּם ⁶ תַּנְיִיָּתָא ¹⁹
צִלָּהּ. וַיִּלְיֵדֵת עִירָה יֵת יִבְל הוּא הָיָה ⁷ רַבְהוֹן דִּיתְבִּי ²⁰
מִשְׁכָּנִין וּמְרִי בְעִירֵי. וְשׁוּם אֶהוּוֵי יוֹבֵל הוּא הָיָה רַבְהוֹן ²¹
דְּכָל ⁸ דְּמִמְנָן עַל ⁹ פּוּם נְבִלָא ¹⁰ יֵדְעֵי דְמַר כְּנָרָא ¹¹ וְאֲבֹבָא.
וְצִלָּה אֵת הָיָה יִלְיֵדֵת יֵת תּוֹבֵל קִין ¹² הוּא הָיָה רַבְהוֹן ²²
דְּכָל ¹³ יֵדְעֵי עֲבִידָת נְהָשָׂא ¹⁴ וְבִרְזָלָא וְאֶתְחִיָּה דְתּוֹבֵל קִין
נְעַמְהָ. וְאָמַר לָמֶךְ לְנִשְׁוֵהֵי עִירָה וְצִלָּה ¹⁵ שְׁמַעָא קְלִי ²³
נְשִׁי לָמֶךְ אֲצִיָּתָא לְמִימְרֵי לֹא ¹⁶ גְּבִרָא קְשִׁי לִיִּת דְּבִנֵּי לִיָּה
אֲנָא סְבִיל ¹⁷ חֹבִיִן וְאֵת לֹא עוֹלִימָא חֲבִילִית דְּבִנֵּי לִיָּה
וּשְׁתִּיצֵי חֲרֵעֵי אֲרִי ¹⁸ שְׁבַעָה דִּין אֶתְלִיו לֹא קִין ¹⁹ הֲלֹא ²⁴
לֹא לָמֶךְ בְּרִיָּה שְׁבַעִין וְשְׁבַעָה. וַיֵּדַע אָדָם עוֹד יֵת אֶתְחִיָּה ²⁵
וַיִּלְיֵדֵת בָּר וְקָרָת יֵת שְׁמִיָּה שֵׁח אֲרִי אֲמֵרָת דְּהָב לִי בָר

1 U נְהוּהָ. 2 U וַיֵּדַע. 3 U וְעִירָד. 4 U S שְׁמָא, deinde
שׁוּם uti et vs 19 et alibi. 5 U מַתוּשָׁאֵל et מַתוּשָׁאֵל cum Dag.
6 U S תַּנְיִיָּתָא. 7 U S רַבְהוֹן ut vs 22. 8 U דְּמִמְנָן S דְּמִמְנָן
Bomberg. 1547 דְּמִמְנָן. 9 U S פּוּם ut שׁוּם. 10 U וַיֵּדְעֵי et
בִּנְוִרָא ut S בִּנְוִרָא. 11 Cod. וְאֲבֹבָא, U וְאֲבֹבָא, S וְאֲבֹבָא. 12 U om.
הוּא הָיָה. 13 U דִּיתְבִּי. 14 U וְבִרְזָלָא, S וְבִרְזָלָא. 15 U שְׁמַעָא
at אֲצִיָּתָא. 16 U S קְשִׁי לִיִּת. 17 U חֹבִיִן לְמִימְרֵי וְאֵת. 18 U
שְׁבַעִין וְשְׁבַעָה. 19 U הֲלֹא et antea הֲלֹא.

26 אֶהְרֹן¹ הָלַם הַבֵּל דִּקְטָלֶיהָ קִיין וְלִשְׁתֵּי אִם הוּא אֶתִּילִיד
 בָּר וְקָרַח יִת שְׁמִיהָ² אֲנוֹשׁ בְּכִין בְּיוֹמוֹהֵי³ הָלוּ בְּנֵי אֲנָשָׁא
 מִלְּצִלָּאָה בִּשְׁמֵא דִּיִּי⁴

Genesis XXIV

e codice Musei Brit. Or. 2363. Saec. XII.

Accedit lectio varia codicis bibliothecae urbanae Vratislaviensis
 anni 1238 = M. Codicem descripsit J. Levy in volumine secundo
 Lexici chaldaici Targumici P. IV No. IV. — Scriptio plena in
 codice rara est. Terminatio Pluralis אָ— sine Dages solet scribi.

XXIV. 1 וְאֶבְרָהִם סִיב⁵ עַל בְּיוֹמֵי דִּי בְּיָד יִת אֶבְרָהִם
 2 בְּכוֹלָאֵי וְאָמַר אֶבְרָהִם לְעַבְדֵיהָ סָבָא⁷ דְּבֵיתָהּ דְּשְׁלִיט
 3 בְּכָל דְּלִיָּהּ⁸ שְׁוֹ כְּעֵן יָדָךְ תַּחֲוֹת⁹ יִרְכִי וְאֶקְיִים עֲלֶיךָ
 4 בְּמִימְרָא¹⁰ דִּי אֵלֵיהָּ וְשְׁמִיָּא¹¹ וְאֵלֵהָּ דְּאַרְעָא דְּלֵא
 5 תִּסָּב אֶתְחָא לְבוֹי¹³ מִבְּנֵת כְּלַעֲנָאָה דְּאֵנָא יִתִּיב בֵּינֵיהוּן
 6 אֵלֵיהוּן לְאַרְעֵי¹⁵ וְלִילְדוֹתֵי תִיזִיל וְתִסָּב אֶתְחָא לְבוֹי
 7 לְיִצְחָקִי וְאָמַר לִיָּהּ עֲבָדָא¹⁶ מָא אִם לֵא תִיבֵי אֶתְחָא
 8 לְמִיתֵי¹⁷ בְּתָרֵי לְאַרְעָא הָדָא¹⁸ הָאֲתָבָא אֶתִּיב יִת בְּרֶךְ

1 U S חָלַם cf. Num. 20, 12. 2 U אָנוֹשׁ, S אֲנוֹשׁ. 3 U שְׁרִיאָי ב' א' לְצִלָּאָה A מְלִצְלָאָה S מְלִצְלָאָה U שְׁרִיאָי !!
 4 U עַל דֵּי, A עַל. 5 M deinde U בְּרִיךְ. 6 Ita M S A L B Bomb. 1547. 7 M דְּבֵיתָהּ. 8 M שְׁוֹ et כְּעֵן ut deinde. 9 M יִרְכִי. 10 M נִיבֵי, nomen
 sacrum semper quatuor Jod יִי scriptum est. 11 Ita et M. 12 תִּסָּב semper. 13 M מִבְּנֵת, et sic saepe Pathach in Plurali.
 14 M אֵלֵיהוּן. 15 M וְלִילְדוֹתֵי. Legas וְלִילְדוֹתֵי. 16 M מָא. 17 M בְּתָרֵי, et sic deinde per Pathach. 18 Ita M הָאֲתָבָא.